Cursus mediërende cognitief gedragstherapeutische interventies bij mensen met communicatief meervoudige beperkingen

30 uur

Docenten

drs. M.H.W. Geeraets, GZ-psycholoog
drs. H.M.P. van Leeuwen, kinder- en jeugdpsychiater n.p

Programma

Dag 1 *Concreet beschrijven klachten/wensen, ordening adhv 7 factoren: de casusformulering*
De deelnemer heeft aan het eind van dag 1 kennis over en geoefend met

- de stappen van professioneel redeneren en interveniëren
- probleemgedrag in concrete termen te formuleren (algemeen, stoornisspecifiek en in relatie met de verstandelijke beperking en de doofheid)
- de relevante factoren in de jeugdige en de omgeving in kaart te brengen die een rol kunnen spelen bij het ontstaan en in stand houden van psychische problematiek (zeven factoren analyse) waarbij rekening wordt gehouden met kind- en omgevingsfactoren die bij een verstandelijke beperking en doofheid een rol kunnen spelen zoals bv ontwikkelingsniveau, ontwikkelingsproblematiek en bejegeningsstijl
- rapporteren in SRC ketens: wanneer, hoe vaak, bij wie, wanneer niet/wel (uitzonderingen)
- registreren

Dag 2 *Doelselectie en interventiekeuze samen met de ouders en jeugdige: het (thuis)plan*
De deelnemer heeft aan het eind van dag 2 kennis over en geoefend met

- therapeutische vaardigheden gericht op het motiveren en empoweren van de jeugdige en verwanten toe te passen en hun krachten optimaal te benutten in de behandeling
- interviewen adhv SRC ketens
- doelen stellen met betrokkenen
- het maken van een (thuis)plan: betrokkenen coachen in het opdelen van doelgedrag in deelvaardigheden, werkpunt en werkwijze/acties

Dag 3 *Behandelen van internaliserende problematiek; angstig, somber, zelfverwondend*
De deelnemer heeft aan het eind van dag 3 kennis over en geoefend met

- de geldende behandelrichtlijnen en evidence based interventies mbt angst- en stemmingsstoornissen: theorie en behandeling
- het analyseren van een angststoornis, stemmingsstoornis, zelfverwondend gedrag bij personen met communicatieve meervoudige beperkingen

- het toelichten van angst, stemming, zelfverwonding en de werkwijze tijdens de behandeling aan jeugdige en ouders (psycho educatie, rationale behandeling)
- de technieken: registratie, angst hiërarchie, geleidelijke blootstelling aan angst (exposure), hanteren /verdragen van angst (coping, anxiety management) versus vermijden van aangaan van angst (veiligheidsgedrag), ontspanning, gedragsregistratie en activatie
- het samenwerken met ouders en het behandelteam tijdens de behandeling

Dag 4 *Behandelen van externaliserende problematiek*

De deelnemer heeft aan het eind van dag 4 kennis over en geoefend met

- de geldende behandelrichtlijn en evidence based interventies mbt externaliserende problematiek en een verstandelijke beperking: theorie en behandeling
- het analyseren van externaliserende problematiek
- het toelichten van externaliserende problematiek en de werkwijze tijdens de behandeling aan jeugdige en ouders (psycho educatie, rationale behandeling), toelichting op rol van ouders als mediatoren
- de technieken ter bevordering van ouder-kind interactie en gedragsmanagement
- aandachtspunten bij ouders met VB problematiek

Dag 5 *Reflectiedag waarin een koppeling wordt gemaakt tussen de voorgaande dagen en eigen praktijkcasussen dmv presentaties aan elkaar (peerreview).*

De deelnemer heeft aan het eind van dag 5 kennis over en geoefend met

- intervisieformat casusformulering
- maken van differentiaal diagnoses
- behandelopties formuleren nav casusformuleringen

Literatuur

Verplicht: 273 pagina's

A tjak, J. (2005) Functieanalyse, betekenisanalyse en cognitieve casus conceptualisatie:hart en ziel van de gedragstherapie. *Tijdschrift voor gedragstherapie, 2005, 38,* p 227-240 (14)

Bannink, F. (2005). De kracht van oplossingsgerichte therapie. *Tijdschrift voor Gedragstherapie*, 2005, 38, 5-16 (11)

Bannink, F.(2006). *De geboorte van oplossingsgerichte therapie. Tijdschrift* voor gedragstherapie, 39, 171-183 (13)

Geeraets, M. (2017). *Complimenten die versterken* (4) **http://bureaupeers.nl/?p=1445**

Haan, R den & Bannink, F. (2012). *Handboek oplossingsgerichte gespreksvoering met ouderen*; Hfdst 10 mediatieve oplossingsgerichte gespreksvoering P231t/m 253 (23)

Healy, O., Lydon, S., & Murray, C. (2014). Aggressive behavior. In Sturmey, P., & Didden, R. (2014). *Evidence-based practice and intellectual disabilities*, 103-132. Hoboken: John Wiley & Sons (30)

Hermans, D., Raes, F. & Orlemans, H. (2018). Verzamelen van informatie volgens het ABC-model. In Inleiding tot de gedragstherapie. (pp 224-234). Houten: Bohn Stafleu van Loghum (11)

Hermans, D., Raes, F. & Orlemans, H. (2018). Operante technieken (pp 290 – 296). In *Inleiding tot de gedragstherapie.* Houten: Bohn Stafleu van Loghum (7)

Koedoot, P., Verberne, G. & Vleeshouwers, P. (2011). *Kennismodule: Stemmingsstoornissen bij mensen met een ernstige verstandelijke beperking* (33-53). Utrecht: Centrum voor Consultatie en Expertise (21)

Maes, B., & Swillen, A. (2010). Diagnostiek van gedragsproblemen en psychische stoornissen bij mensen met een verstandelijke beperking. *TOKK: Tijdschrift voor Orthopedagogiek, Kinderpsychiatrie en Klinische Kinderpsychologie*, *35*(1), 4-19. (16)

Mevissen, E.H.M., Didden, H.C.M., & Jongh, A.D. (2016). EMDR voor trauma- en stressorgerelateerde klachten bij patiënten met een verstandelijke beperking. Overzicht en casusbespreking In *Directieve Therapie 36*(1), 5-26 (22)

Nauta, M., & Scholing, A. (2018). Anti-angsttechnieken. In P. Prins, J. Bosch, & C. Braet (Eds.), *Methoden en technieken van gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen* (3 ed., Vol. 1, pp. 100-106). Houten: Bohn, Stafleu, Van Loghum. (7)

Ontario Scientific Expert Task Force for the Treatment of Challenging Behaviour (2019) *Evidence-Based Practices for the Treatment of Challenging Behaviour in Intellectual and Developmental Disabilities* 39-50 https://www.ontaba.org/pdf/ONTABA_OSETT-CB_Final_Report_Jan_2019.pdf (12)

Sigafoos, J., O'Reilly, M.F., Lancioni, G.E., Lang, R., & Didden, R. (2014). Self-injurious behavior. In Sturmey, P., & Didden, R. (2014). *Evidence-based practice and intellectual disabilities*, 133-162. Hoboken: John Wiley & Sons (30)

Van Leeuwen, H.M.P. & Geeraets, M.H.W. (2019). Klinisch redeneren in de geïntegreerde jeugdhulp met behulp van het zevenfactorenmodel*. Tijdschrift voor Orthopedagogiek, Kinderpsychiatrie en klinische kinderpsychologie* (TOKK), 44 (1) 21-33 (13)

Van Yperen, T., & van der Steege, M. (2007). Doelen stellen door en met cliënten (pp. 27-43) *Voor het goede doel: werken met hulpverleningsdoelen in de jeugdzorg*. Amsterdam: SWP (17)

Wouters, H., Lambrechts, G. & Maes, B. (2013). Hfd 17 Omgaan met gedragsproblemen 285-306. In Maes, B., Vlaskamp, C. & Penne, A. (red). *Ondersteuning van mensen met ernstige meervoudige beperkingen, handvatten voor een kwaliteitsvol leven*. Leuven: Acco. (22)